

Veghel, Dorshout 1

Algemene gegevens

Oorspronkelijke functie : boerderij
Huidige functie : woonhuis
Bouwjaar : 1898

Monumentenbeschrijving

Deze deels onderkelderde langgevelboerderij met dwarsdeel is gedateerd met een stichtingssteen 'M. H. v.d. Ven 15 april 98', rechts van de rond 1970 vernieuwde voordeur. De boerderij staat met de lange voorgevel achter de rooilijn, het erf is aan de voorzijde beplant met een meidoornhaag en vier jonge leilinden. De eenlaagse boerderij onder zadeldak met de nokas parallel aan de weg bevindt zich aan het begin van het zeer langgerekte oude agrarische gehucht Dorshout, heden maakt het deel uit van de bebouwde kom van Veghel, die hier ruim van opzet is. De boerderij is opgetrokken uit handvorm baksteen in kruisverband en voorzien van een lichtgrijze kalkvoeg.

De boerderij heeft in de loop van de tijd wijzigingen ondergaan, met name door het vernieuwen van de dakbedekking door middel van gesmoorde opnieuw verbeterde Hollandse dakpannen, de vrij grof geprofileerde windveer (in plaats van de oorspronkelijke rijk gesneden exemplaren) en de vernieuwde voordeur. Aan de zijde van de achtergevel is een bescheiden luifel aangebouwd onder lessenaarsdak. In 1964 is het pand intern verbouwd.

De gevels hebben een gepleisterde plint en zij bezitten rechte staaftankers en een muizetand- en tandlijst onder de dakgoot.

De voorgevel bezit links het stalgedeelte, waarbij twee oorspronkelijke getoogde staldeuren zijn dichtgezet en vervangen door een reeks van acht getoogde stalramen met roedenverdeling en een getoogde staldeur. Vervolgens twee zesruits schuifvensters met luiken, hardsteen rechte dorpels en een hanenkam, een vernieuwde voordeur met een gedeeld bovenlicht en nog een zesruitsvenster. Het kozijnwerk is oorspronkelijk en heeft een afgerond profiel, bij de deur voorzien van hardsteen neuten. De gevelsteen is eveneens uitgevoerd in hardsteen. Voor het woongedeelte bevindt zich een stoepje bestaande uit kleine vierkante tegels met een crème- en antraciet patroon in reliëf.

De rechterzijgevel bezit op de begane grond twee zesruits schuifvensters met luiken, een kelderraam met diefijzers en daarboven de opkamer met een kleiner zesruits schuifvenster met luiken. Op de etage twee zesruitsramen en in de top nog een gietijzeren oculus met fijn bewerkte trasering.

De achtergevel bevat aan de zijde van het woonhuis een kelderraam met diefijzers, een rond 1970 vernieuwde paneeldeur met een Art Deco glas-in-lood bovenlicht, een jukvenster met glas-in-lood bovenlicht, een paneeldeur met raam en links een kleiner raam. In de uitbouw, die deels oorspronkelijk is, staldeuren en getoogde stalramen.

De linkerzijgevel bevat drie dichte staldeuren, rechte staaftankers en in de nok een spinnekopraampje.

Bijgebouw

Achter de boerderij bevindt zich een bakstenen stal onder zadeldak met de nok haaks op de hoofdmassa, voorzien van gesmoorde oud-Hollandse pannen en opgetrokken uit handvorm en

machinale baksteen. Langs de dakrand een windveer met gesneden decoratie. Twee rechte dichte staldeuren en twee zesruits betonnen stalramen, in de nok een getoogd gietijzeren stalraampje. Rechts hiervan een uitbouw met plat dak met tandlijst, een zesruits schuifraam en een garagedeur. Deze stal met uitbouw dateert uit de bouwtijd en verbouwtijd van de boerderij en behoort tot het te beschermen complex.

Waardering

Het complex, bestaande uit de boerderij met de achterliggende stal, heeft cultuurhistorische waarde in het algemeen en is representatief voor een bepaalde fase in de ontwikkeling van de agrarische ontwikkeling in Veghel. Het vormt een onderdeel van een vrij gaaf gebleven historische stedenbouwkundige structuur. Het complex heeft architectuurhistorische waarde vanwege de traditionele opbouw en detaillering. De hoofdmassa is gaaf en de detaillering is ook vrij gaaf gebleven.